

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 2.6.2014 г.
COM(2014) 420 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

**относно националната програма за реформи за 2014 г. на Нидерландия
и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на
Нидерландия за 2014 г.**

{SWD(2014) 420 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи за 2014 г. на Нидерландия

и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Нидерландия за 2014 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси², и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия³,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент⁴,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за растеж и работни места — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът, въз основа на предложенията на Комисията, прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

³ COM(2014)420 final.

⁴ P7_TA(2014)0128 и P7_TA(2014)0129.

решение относно насоките за политиките за заетост на държавите членки, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика за заетост.

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.
- (4) На 9 юли 2013 г. Съветът прие препоръка относно националната програма за реформи на Нидерландия за 2013 г. и даде становище относно програмата за стабилност на Нидерландия за периода 2012—2017 г. На 15 ноември 2013 г., в съответствие с Регламент (ЕС) № 473/2013⁵, Комисията представи своето становище относно проекта за бюджетен план на Нидерландия за 2014 г.⁶
- (5) На 13 ноември 2013 г. Комисията прие годишния обзор на растежа⁷, с което постави началото на европейския семестър за 2014 г. за координация на икономическите политики. На същия ден въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение⁸, в който беше посочено, че Нидерландия е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) На 20 декември 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (7) На 5 март 2014 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Нидерландия⁹, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че Нидерландия продължава да е засегната от макроикономически дисбаланси, които изискват мониторинг и политически действия. По-специално заслужават внимание макроикономическите промени, що се отнася до дълга на частния сектор и текущото намаляване на задлъжнялостта, съчетани с продължаващата неефективност на жилищния пазар. Въпреки че големият излишък по текущата сметка не поражда рискове от рода на големи дефицити и е отчасти свързан с необходимостта от намаляване на задлъжнялостта, Комисията ще продължи да

⁵ ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 11.

⁶ C(2013) 8008 final

⁷ COM(2013) 800 final

⁸ COM(2013) 790 final

⁹ SWD(2014) 87 final.

следи промените в текущата сметка на Нидерландия в контекста на европейския семестър.

- (8) На 29 април 2014 г. Нидерландия представи своята национална програма за реформи за 2014 г., а на 30 април 2014 г. — своята програма за стабилност. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (9) Целта на бюджетната стратегия, изложена в програмата за стабилност за 2014 г., е да се гарантира, че корекцията на прекомерния дефицит през 2013 г. е устойчива, и до 2015 г. да се достигне състояние на бюджета, което е близко до средносрочната цел. Средносрочната цел е да се постигне структурен дефицит, ненадвишаващ 0,5 % от БВП, което отразява изискванията, заложи в Пакта за стабилност и растеж. Бяха изпълнени допълнителни съществени фискални мерки, но се планира (преизчисленото) структурно салдо да остане постоянна величина в сравнение с 2013 г., което сочи значително отклонение от изискваната минимална корекция от 0,5 % от БВП. През 2015 г. е планирано подобрене на (преизчисленото) структурно салдо с 0,3 процентни пункта от БВП. Разходите ще нараснат с темп, който е в съответствие с целевия показател за разходите за 2014 г. и 2015 г. Въз основа на общата оценка на бюджетната стратегия на Нидерландия планът за корекции, насочен към постигане на средносрочната цел, отчасти съответства на изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Съгласно програмата за стабилност консолидираният дълг на сектор „Държавно управление“ ще се стабилизира през 2015 г. и ще намалее след това. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата за стабилност изглежда правдоподобен и бе изготвен от независимата Нидерландска служба за анализ на икономическата политика. Рисковете за бюджетните цели изглеждат значителни, но като цяло балансирани. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2014 г. се очаква стабилизиране на структурното салдо през 2014 г. и подобрене през 2015 г. с 0,5 % от БВП. Съгласно прогнозата на Комисията Нидерландия ще постигне целевия показател за разходите през 2014 г., но не и през 2015 г. С оглед на засилването на потенциала за растеж на Нидерландия е от първостепенно значение необходимата консолидация да запази разходите, насърчаващи растежа, като например тези за иновации и научни изследвания, включително за фундаментални научни изследвания, образование и обучение. Въз основа на своята оценка на програмата и въз основа на прогнозата на Комисията, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета, Съветът е на мнение, че Нидерландия е намалила по устойчив начин дефицита на сектора си „Държавно управление“ под 3 % от БВП през 2013 г., но че е изложена на риск да се отклони значително от изискванията на предпазните мерки, считано от 2014 г.
- (10) Ключовото предизвикателство е свързано с жилищния пазар, където липсата на гъвкавост и небалансираните стимули формираха в продължение на десетилетия облика на жилищното финансиране и на моделите на спестовност в сектора. Склонността на домакинствата за финансиране на brutния ипотечен дълг спрямо жилищното имущество до голяма степен отразява дългогодишни фискални стимули, по-специално пълното данъчно приспадане на лихвите по ипотечни кредити. От април 2012 г. досега са приложени серия от мерки, които целят отчасти да разрешат проблемите, свързани с тези стимули. Някои от тях включват корекции на данъчното облагане на жилищното финансиране.

Постепенното преминаване към ограничаване на данъчно приспадане на лихвите по ипотечни кредити и увеличаване стимулите за амортизации е оправдано, но постепенното въвеждане на тази мярка е твърде бавно, за да се отрази в значителна степен на амортизационното поведение. Съотношението от 100 % между размера на кредита и стойността на имота, което следва да бъде достигнато през 2018 г., все още е високо. Пазарът за наем на жилища е ограничен с нормативни актове и от наличието на много голям сектор на социалното жилищно настаняване, който също така трябва да се справя с дълъг списък на чакащи. Скорошното въвеждане в сектора на социалното жилищно настаняване на диференциране на наемите, което се основава повече на доходите, представлява стъпка в правилната посока, но неговото въздействие е ограничено. На предприятията за социално жилищно настаняване все още е разрешено да строят жилища, от които да събират месечен наем в размер, надвишаващ тавана на социалния наем. Макар и препоръките от 2013 да приканиха към пренасочване на усилията в подкрепа на най-нуждаещите се домакинства, това пренасочване все още не е осъществено. Следователно, въпреки че предложените мерки са стъпки в правилната посока, общото темпо на реформите за решаване на основните проблеми е бавно при и поради това следва да се засили, като в същото време продължава да се гарантира, че социалното жилищно настаняване е достъпно за гражданите в неравностойно положение, които не могат да получат жилища при пазарни условия, включително в много търсени места. Препоръките от 2013 г. предложиха засилването на мерките по отношение на жилищния пазар да бъде обвързано с цялостните икономически промени. Тъй като се очаква икономиката и жилищният пазар да продължат да се възстановяват, следва да се помисли за ускоряване на темпа на реформите.

- (11) Дългосрочната устойчивост на пенсионната система е подобрена чрез постепенното увеличаване на законоустановената пенсионна възраст от 65 години през 2012 г. на 67 години през 2023 г. Нидерландия започна всеобхватни реформи в стълбовете на пенсионната система, финансирани с публични и частни средства, и в системата за дългосрочни грижи. Тези реформи се допълват от реформи, насърчаващи по-възрастните работници да остават заети по-дълго време и да увеличават мобилността си на пазара на труда. В резултат от реформите в областта на дългосрочните грижи бяха прехвърлени отговорности на общините, бяха намалени общите разходи и беше поставен акцент върху повишаването на ефикасността. Все още трябва да бъдат приети части от тези съществени реформи. Продължават да съществуват предизвикателства, които включват подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях, а качеството и достъпността на дългосрочните грижи трябва да бъдат наблюдавани. Изпълнението на плановете за реформа на дългосрочните грижи ще помогне за овладяване на бързото покачване на разходите, свързани със застаряването на населението, като по този начин се подкрепи устойчивостта на публичните финанси. В това отношение качеството и достъпността на дългосрочните грижи следва да се поддържат на подходящо ниво.
- (12) Реформите на пазара на труда, предложени от правителството, имат за цел да увеличат участието и мобилността на пазара на труда. Актът за участието има за цел да насърчи участието в пазара на труда. Реформите обаче все още не са уредени чрез закон. Освен това са необходими допълнителни мерки за ограничаване на фискалните демотивиращи фактори за работа и за

подобряване на пригодността за заетост на хората в маргинално положение на пазара на труда, включително жените, хората с миграционен произход, хората с увреждания и възрастните хора. Нидерландия обяви реформи на режима за обезщетенията при безработица и на относително строгото си законодателство за защита на заетостта, включително въвеждане на данъчен стимул за увеличаване на участието. Въпреки че тези мерки са насочени в правилната посока, те не могат да бъдат оценени изцяло докато не бъдат приложени на практика. Ускореното премахване на оставащите демотивиращи фактори за вторите работещи лица в домакинството за увеличаване на броя на изработените часове може да облекчи допълнително бъдещия недостиг на работна ръка. Накрая, по-доброто оползотворяване на съществуващата гъвкавост на институционалната рамка за по-диференцирано увеличение на заплатите може да подкрепи общите доходи на домакинството и оттам вътрешното търсене, без да засяга конкурентоспособността.

- (13) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Нидерландия. Тя оцени програмата за стабилност и националната програма за реформи. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Нидерландия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите национални решения. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—4 по-долу.
- (14) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност на Нидерландия, като становището му¹⁰ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (15) С оглед на задълбочения преглед на Комисията и тази оценка, Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 2 и 4 по-долу.
- (16) В рамките на европейския семестър Комисията също така извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. Въз основа на този анализ Съветът отправи конкретни препоръки към държавите членки, чиято парична единица е еврото. Нидерландия също така следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на тези препоръки.

ПРЕПОРЪЧВА на Нидерландия да предприеме следните действия през периода 2014—2015 г.:

1. Да укрепи бюджетните мерки за 2014 г. след коригирането на прекомерния дефицит в светлината на появяващото се съгласно прогнозата на Комисията от пролетта на 2014 г. несъответствие от 0,5 % от БВП, което посочва риск от значително отклонение по отношение на изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Да засили значително бюджетната стратегия през 2015 г., за да гарантира постигането на средносрочната цел и да запази същото равнище след това, както и да осигури спазването на правилото за дълга, за да запази трайното намаляване на съотношението на консолидираният дълг на сектор „Държавно управление“ към БВП. Да защити разходите в областите с пряко

¹⁰ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета.

значение за растежа, като например образованието, иновациите и научните изследвания.

2. Да увеличи усилията за реформиране на жилищния пазар чрез ускоряване на намалението на данъчното приспадане на лихви по ипотечни кредити, чрез осигуряване на по-пазарно ориентиран механизъм на ценообразуване на пазара за наем на жилища, както и чрез допълнително обвързване на наемите с доходите на домакинството при социалното жилищно настаняване. Да наблюдава въздействието на реформите в социалното жилищно настаняване по отношение на наличността и достъпността за домакинства с ниски доходи. Да продължи усилията по пренасочване на политиките за социално жилищно настаняване в подкрепа на най-нуждаещите се домакинства.
3. Да осъществи реформи във втория стълб на пенсионната система, като осигури подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях. Да подкрепи постепенното увеличаване на законоустановената пенсионна възраст с мерки за подобряване на пригодността за заетост на по-възрастните работници. Да осъществи предвидената реформа в областта на дългосрочните грижи с оглед осигуряване на устойчивост, като същевременно гарантира справедлив достъп до услугите и тяхното качество, и да наблюдава въздействието на реформата.
4. Да предприеме допълнителни мерки за увеличаване на участието в пазара на труда, особено на хората в маргинално положение на пазара на труда, и да намали демотивиращите фактори от данъчно естество върху труда. Да осъществи реформи на законодателството за защита на заетостта и на системата за обезщетения при безработица и да предприеме допълнителни действия за преодоляване на липсата на гъвкавост на пазара на труда. В консултация със социалните партньори и в съответствие с националната практика да създаде възможност за по-диференцирано увеличение на заплатите посредством цялостно оползотворяване съществуващата институционална рамка.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*